

EUROPEAN UNION

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Projektno orijentisana nastava u obrazovanju odraslih

Fondacija Tempus- EPALE Nacionalni tim

VII Regionalna EPALE konferencija
Jahorina
9.11. 2023.

E+

Erasmus+
Programme

Ft

Foundation
Tempus

Govorićemo ...

Savremeni obrazovni kontekst

PON - definicija i ključni principi

Planiranje projektno-orijentisane nastave

Primer

Grupni rad

Ocenjivanje projektno-orijentisane nastave

Savremeni obrazovni kontekst

Moderne tehnologije

- Nova paradigma
- Pandemija – novi formati nastave
- Veći obuhvat polaznika
- Personalizacija kurseva

Novi zahtevi tržišta

- “Skills gap”
- Dinamično tržište rada
- Predviđanje je teško
- Poslovi nestaju/nastaju

Reforma obrazovnog sistema

- Istorijski izazov
- Potrebe Industrijske revolucije 4.0

Veštine koje su danas potrebne

Kritičko mišljenje

Komunikacija

Saradnja

Kreativnost

MIP

Veštine koje su danas potrebne

Fleksibilnost

Prilagodljivost promenama

Inicijativa i proaktivnost

Izlazak iz zone komfora

Interkulturalna interakcija

Multinacionalna radna okruženja

Liderstvo i društvena odgovornost

Povezivanje sa lokalnom zajednicom

Rezilijentnost

Dinamično tržište rada

Celoživotno učenje

EUROPEAN UNION

Projektno-orijentisana nastava

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

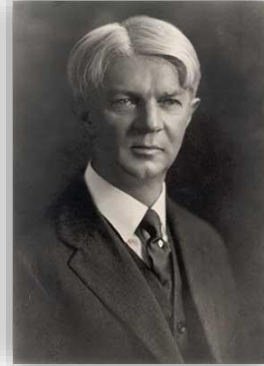
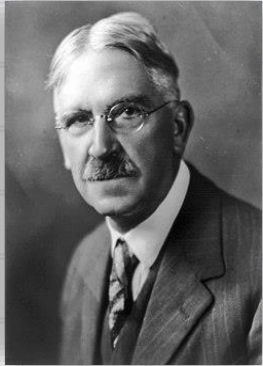

Projektno-orijentisana nastava

Rad na
autentičnim projektima
iz stvarnog života,
zasnovanim na
podsticajnim i
zanimljivim pitanjima i
problemima.

Počeci projektno-orijentisane nastave

Džon Džui – „otac“ projektno-orijentisane nastave

Džon Klipatrik – *The Project Method*

Pijažeova teorija konstruktivizma – učenje putem otkrića

Zašto projektno-orijentisana nastava

Aktivno učestvovanje u rešavanju zadatka iz realnog života

Interdisciplinarni pristup

Polaznik projekat doživljava kao svoj zadatak

Veća motivacija

Omogućava primenu već stečenog znanja

Zašto projektno-orijentisana nastava

Kreativnost

Ostvarivanje velikog broja kurikularnih ishoda

Otvaranje škole

Razvijanje veština za 21. vek

Upotreba tehnologije

Uključivanje korisnika na nižem nivou postignuća

Izazovi projektno-orijentisane nastave

Nastavnik mora da uloži više vremena i resursa u planiranje i sprovođenje.

Stečeno znanje je životno, ali fragmentarno.

Menja tradicionalnu ulogu nastavnika.

EUROPEAN UNION

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Osnovni elementi projektno-orijentisane nastave

E+

Erasmus+
Programme

Ft

Foundation
Tempus

Ključne karakteristike

Sidro. Uvod i osnovne informacije da bi se postavio teren i pobudilo interesovanje.

Saradnja i timski rad. Neizostavni aspekt projektnog učenja, jer na taj način iskustvo učenja postaje autentičnije.

Vodeće pitanje. Ono treba da zainteresuje i da usmeri rad.

Utisci i revizija. Podršku stalno pružaju nastavnici i sam nastavni proces utemeljen na saradnji. Utiske mogu da iznose i učesnici.

Ispitivanje i inovacija. U okviru šireg vodećeg pitanja, grupa mora da postavi dopunska pitanja koja se preciznije odnose na projektne zadatke.

Prilike za razmišljanje.

Istraživanje. Projekat se uokviruje smernicama za realizaciju i pravljenje proizvoda. Grupa utvrđuje dinamiku rada i postavlja konkretne ciljeve.

Javno predstavljanje proizvoda.

Glas i izbor učesnika. Učesnici utiču na odvijanje projekta i treba da se podstiču da donose odluke.

Počeci projektno-orijentisane nastave

Aktivnosti i pitanja nastavnika u fazi predplaniranja

- Koje ishode iz kojih predmeta želimo da dostignemo?
- Koliko vremena imamo na raspolaganju?
- Koji su nam tehnološki resursi na raspolaganju?
- Koliko traje priprema nastavnih sredstava?
- Koji su nam resursi još dostupni za planirani projekat?
- Koji je rok za planiranje u okviru projektne jedinice?

Predplaniranje – planiranje nastavnika

Planiranje – planiranje projektnih aktivnosti od strane učesnika

Koraci u projektnom učenju

- I. Uvod i planiranje timova
- II. Faza inicijalnog istraživanja: prikupljanje podataka
- III. Kreiranje, izrada i inicijalna ocena prezentacije i prototipa artefakta
- IV. Druga faza istraživanja
- V. Izrada finalne prezentacije
- VI. Objavljivanje proizvoda ili artefakta
- VII. Konačna evaluacija na nivou odeljenja (možda vršnjačko ocenjivanje)

Planiranje projektno-orijentisane

Предметни исходи:

Čita latiničko i ćiriličko pismo.

Razlikuje privatne i javne informacije i odgovorno ih koristi.

Општи исходи:

Jezička pismenost, digitalna pismenost, socijalne interakcije.

Сидро:

Zašto ljudi koriste mobilne telefone?
(isečak iz reklame ili filma)

Водеће питање:

Kome ostavljate poruke? Osmislite poruku za drugu grupu.
Osmislite poruku za nastavnika / direktora škole / za neki književni lik
ili poznatu osobu / člana porodice / druga / komšiju za određenu
prigodu – rođendan / Novu godinu / nemate domaći...

Јавно
представљање

Padlet

Planiranje projektno-orijentisane

Предметни исходи:

Navodi najvažnije događaje, ličnosti i pojave iz nacionalne istorije.

Razlikuje osnovne oblike reljefa.

Општи исходи:

Jezička pismenost, digitalna pismenost, socijalne interakcije.

Сидро:

Ko je Vuk Karadžić? U kom mestu se rodio? (odlomak iz serije)

Водеће питање:

Pitanje o životu neke ličnosti – odrastanje, značajne aktivnosti... i pitanje o mestu rođenja – gde se nalazi, kako izgleda danas...

Јавно
представљање

Ppt ili Prezi; poster/e-poster; predstavljanje na školskom događaju.

EUROPEAN UNION

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Grupni rad

E+

Erasmus+
Programme

Ft

Foundation
Tempus

Planiranje projektne nastave - radni list

Tema projekta

Uključeni predmeti/oblast rada

Predmetni ishodi

Međupredmetni ishodi/kompetencije

Broj polaznika, broj časova I dana za realizaciju

Sidro

Vodeća pitanja

Planirani proizvodi

Način I vreme prezentacije konačnog proizvoda

Način i indikatori izvođenja sumarne ocene

Pretnje za realizaciju projekta

Neophodna materijalno-tehnička sredstva za realizaciju projekta

EUROPEAN UNION

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Ocenjivanje projektno- orijentisane nastave

E+

Erasmus+
Programme

Ft

Foundation
Tempus

Ocenjivanje u projektnom učenju

- Razlikuje se od ocenjivanja u tradicionalnoj nastavi.
- Zapamćeno gradivo utiče na ocenu, ali češće se vrednuje dublje razumevanje.
- Formativno i sumativno ocenjivanje.
- Pored ocena nastavnika, zastupljeni su samorefleksija, kombinovano i vršnjačko ocenjivanje.
- Davaće se ocene kako za individualni, tako i za grupni rad (kad se ista ocena daje svim članovima grupe).
- Treba da se objedine ocene za individualne / grupne artefakte izrađene tokom projekta.

Izrada kriterijuma

je jedan od najvažnijih aspekata za ocenjivanje u projektnoj nastavi.

Upravo zbog toga što sadrže
detaljan opis pokazatelja (indikatora),
kriterijumi su
odlična smernica za realizaciju projekta.

Treba da se podele učenicima
kada dobiju zadatak ili još ranije.

Kriterijumi sastoje se od više pokazatelja koji omogućavaju analizu raznih delova zadatka kao celine.

Kriterijumi mahom sadrže neku skalu na kojoj se utvrđuje stepen uspešnosti po svakom opisu ili komponenti zadatka.

Primer 1: Kriterijum za ocenjivanje pretrage interneta

Ocena	Pokazatelji
Slab/dovoljan (2)	Odgovoreno na svih devet početnih pitanja. Pronađen jedan dodatni sajt. Pripremljena prezentacija koja adekvatno odgovara na sva pitanja.
Dobar (3)	Odgovoreno na svih devet početnih pitanja. Pronađena dva dodatna sajta. Pripremljena prezentacija koja adekvatno odgovara na sva pitanja.
Vrlo dobar (4)	Odgovoreno na svih devet početnih pitanja, pri čemu su učenici očigledno dobro razmislili o alternativnim odgovorima. Pronađena četiri dodatna sajta ili više i formulisana pitanja koja bi budućim učenicima mogla da pomognu u učenju. Pripremljena prezentacija koja adekvatno odgovara na sva pitanja i postavlja još neka umesna pitanja.
Odličan	Odgovoreno na svih devet početnih pitanja, pri čemu su učenici očigledno dobro razmislili o alternativnim odgovorima. Pronađena četiri dodatna sajta ili više i formulisana pitanja koja bi budućim učenicima mogla da pomognu u učenju. Pripremljena prezentacija koja adekvatno odgovara na sva pitanja i postavlja još neka umesna pitanja. Prezentacija je kreativna.

Primer 2: Numerička likertova skala za samoocenjivanje

Tvrdnja	Ocena
U potpunosti sam istražio temu u zadanom roku.	1 2 3 4 5
Rad se zasniva na rezultatima istraživanja iz više izvora.	1 2 3 4 5
Adekvatno sam rezimirao sve informacije.	1 2 3 4 5
Moj rad predstavlja dobru sintezu tih informacija.	1 2 3 4 5
U radu je prikazan kritički odnos prema dokazima.	1 2 3 4 5
Predstavio sam različite argumente ili dokaze.	1 2 3 4 5
Moj rad je uredan, jasan i razumljiv.	1 2 3 4 5
Moj rad je predstavljen u odgovarajućem formatu.	1 2 3 4 5
Moj rad u celini zaslužuje ocenu.	1 2 3 4 5
Potpis učenika _____	

EUROPEAN UNION

Korisni linkovi i literatura

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

edutopia.org/project-based-learning

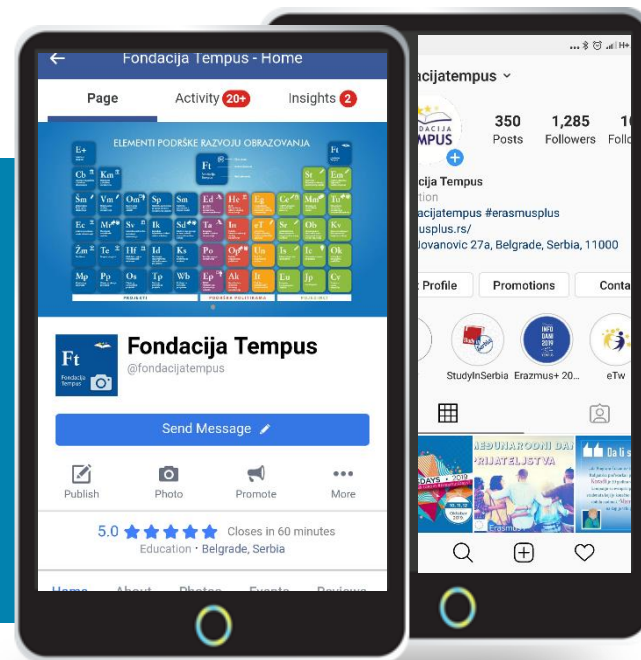
Internet4classrooms.com/project.htm

PBL-online.org

[Petrović, M., Hoti, D. \(ur\) \(2020\). Priručnik za projektnu nastavu i nastavu na daljinu. Beograd: NALED](#)

Kontakt

Kontakt:
Fondacija Tempus
Žabljačka 12, 11050 Beograd, Srbija
Tel: +381 11 33 42 430,
<https://tempus.ac.rs/o-nama/kontakt/>
adu-education@tempus.ac.rs

Facebook
@fondacijatempus
@etwinningsrbija

Instagram
@fondacijatempus

Twitter
@FondacijaTempus

EUROPEAN UNION

Om	Km	Mr	
E+		Vm	
	Cb		Om
Sp		Sd	
Vm		E+	
	Cb	Km	
Sm			Mr
E+		Žm	
Mr		Or	
	Cb		Vm
Or		Mr	
Km			
Mr		E+	Ks
	Cb		Mr
Šm	Vm	Cb	

Hvala na pažnji!